

ÎNCHEIERE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tcaci Andrei împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară și de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la serviciu, premiilor și altor plăți suplimentare, repararea prejudiciului moral, precum și obligarea acordării concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoria Ungheni din 19 septembrie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 29 aprilie 2016, Tcaci Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară și de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la serviciu, premiilor și altor plăți suplimentare, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Tcaci Andrei a indicat că la 19 aprilie 2016 pârâtul Departamentul Poliției de Frontieră, în temeiul concluziei anchetei de serviciu din 14 aprilie 2016, procesului-verbal al ședinței Consiliului superior de disciplină din 18 aprilie 2016, precum și în conformitate cu art. 35 lit. f) din Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, art. 64 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și pct. 22 din Regulamentul Departamentului Poliției de Frontieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 19 iunie 2012, a emis ordinul nr. 398/ps, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară – ”eliberare din serviciu”, pentru încălcarea disciplinei muncii manifestată prin absența repetată, fără motive întemeiate, de la lucru timp de 4 ore consecutive în zilele de 31 martie 2016, 04 aprilie 2016 și 06 aprilie 2016, iar prin ordinul nr. 399/ps, tot din aceeași dată – 19 aprilie 2016, a fost eliberat din funcția – de ofițer de urmărire penală al Secției Urmărire Penală (SUP) a Direcției Regionale Vest, începând cu 19 aprilie 2016, cu achitarea compensației bănești pentru concediul anual nefolosit.

Sustine reclamantul că la data de 31 martie 2016 s-a aflat în custodia statutului, și anume în Izolatorul Centrului Național Anticorupție (CNA), iar la data de 01 aprilie 2016, din cauza înrăutățirii stării sănătății, s-a adresat medicului de familie de la locul de trai din cadrul IMSP "Centrul de Sănătate Ungheni" pentru a primi tratamentul necesar.

Invocă că în cadrul Serviciului medical al Direcției Regionale Vest a Departamentului Poliției de Frontieră nu activează medici specializați, iar pentru a se deplasa la Serviciul medical al Departamentului Poliției de Frontieră din mun. Chișinău, dânsul trebuia să parcurgă o distanță mare de drum, fapt ce nu-i permitea starea sănătății.

Indică că în rezultatul investigațiilor medicale a fost diagnosticat cu "bronhopneumonie pe stânga" și afecțiuni neurologice, fiindu-i prescris tratament îndelungat.

Afirmă că tot la aceeași dată – 01 aprilie 2016 a prezentat Secției Urmărire Penală a Direcției Regionale Vest a Departamentului Poliției de Frontieră documentele medicale primare, iar la 05 aprilie 2016, la cererea conducătorului instituției medicale departamentale, s-a prezentat la Secția medicală a Departamentului Poliției de Frontieră, unde a fost supus investigațiilor medicale repetate, în rezultat confirmându-se diagnoza constatată de către medicii IMSP "Centrul de Sănătate Ungheni", însă cu toate acestea certificat de concediu de boală nu i s-a eliberat.

Invocă că din acest motiv tot la 05 aprilie 2016 s-a adresat cu cerere șefului IMSP "Centrul de Sănătate Ungheni", solicitând eliberarea certificatului de boală de la locul de trai, care a fost admisă, medicul de familie, dispunând eliberarea certificatului de concediu de boală pentru perioada 01 aprilie – 03 aprilie 2016, care ulterior a fost prelungit.

Menționează că pe tot parcursul tratamentului a fost supravegheat atât de medicul de familie, cât și de Serviciul medical al Direcției regionale Vest, care i-a administrat medicamentele prescrise, însă la locul de muncă nu i s-a prelungit termenul concediului de boală, fiind nevoit să se adreseze cu o nouă cerere către Consiliul medical consultativ al IMSP "Centrul de Sănătate Ungheni", unde prin decizia ultimului, termenul concediului de boală a fost prelungit până la 14 aprilie 2016 inclusiv, fapt ce se confirmă prin copia certificatului de concediu de boală, care nu a fost anexată la materialele anchetei de serviciu din motiv că la acel moment – 14 aprilie 2016, nu-l deținea, nefiind finisat concediul de boală.

Consideră reclamantul că pârâțul Departamentul Poliției de Frontieră ilegal și neîntemeiat i-a aplicat sancțiune disciplinară, cu eliberarea din serviciu, or, legislația în vigoare expres prevede că nu poate fi considerat temei de concediere absența de la serviciu datorată unor circumstanțe obiective, independente de voința salariatului, spre ex.: îmbolnăvirea, cu toate că nu a prezentat certificatul medical, dar se constată cu certitudine că persona a fost bolnavă.

Cere Tcaci Andrei anularea ordinelor nr. 398/ps din 19 aprilie 2016 "Cu privire la sancționarea disciplinară a polițistului de frontieră" și nr. 399/ps din 19 aprilie 2016 "Cu privire la eliberarea din serviciu" emise de către Departamentul Poliției de Frontieră în privința sa, ca fiind ilegale și neîntemeiate; restabilirea sa în funcția anterior deținută de ofițer de urmărire penală a SUP a Direcției Regionale Vest; încasarea din contul pârâțului în beneficiul său despăgubirea pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu pentru perioada respectivă plus premiile și altor sume plătite suplimentar în această perioadă ofițerilor de urmărire penală; repararea prejudiciului moral cauzat prin eliberarea nelegitimă din serviciu în proporție

echivalentă cu despăgubirile pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, dar nu mai mică decât un salariu mediu lunar, precum și cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Tcaci Andrei și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând, în temeiul art. 90 alin. (2) lit. a) Codul muncii, încasarea din contul pârâtului Departamentul Poliției de Frontieră în beneficiul său suma de 31.928,40 lei cu titlu de despăgubire pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu, invocând că potrivit legislației în vigoare repararea prejudiciului cauzat prin eliberarea nelegitimă din serviciu nu poate fi mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru accesată perioadă, adică pentru perioada absenței forțate de la muncă, dar nu pentru perioada premergătoare. Astfel, în luna martie 2016, ultima lună premergătoare concedierii, salariul său lunar a constituit 6605,85 lei. Respectiv, pentru perioada 20 aprilie – 30 aprilie 2016 – nu mai puțin de 2.422,20 lei ($6.605,85 \text{ lei} : 30 \text{ zile} = 220,20 \text{ lei} \times 11 \text{ zile} = 2.422,20 \text{ lei}$); pentru luna mai 2016 – nu mai puțin de 6.605,85 lei; pentru luna iunie 2016 – nu mai puțin de 6.605,85 lei; pentru luna iulie 2016 – nu mai puțin de 6.605,85 lei; pentru luna august 2016 – nu mai puțin de 6.605,85 lei; pentru perioada 01 septembrie – 14 septembrie 2016 – nu mai puțin de 3.082,80 lei.

La fel, a mai solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului în beneficiul său sumei de 35.000 lei cu titlu de prejudiciu, reieșind din suma penalităților care s-ar fi calculat conform art. 330 Codul muncii pentru plata cu întârziere a salariului în legătură cu concedierea, 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și 1500 lei cheltuieli de asistență juridică.

La 26 mai 2016, Tcaci Andrei a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la obligarea acordării concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani de la data repunerii în funcție și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Tcaci Andrei a indicat că la 14 aprilie 2016, deținând funcția de ofițer de urmărire penală al SUP a Direcției Regionale Vest a Departamentului Poliției de Frontieră s-a adresat cu cerere pârâtului, solicitând acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului minor Tcaci Evelina, a.n. 04 mai 2014, până la împlinirea vârstei de 3 ani, la cerere fiind anexată copia certificatului de naștere a fiicei și a certificatului CTAS Ungheni, prin care se confirma faptul că soția lui nu beneficiază de concediul respectiv, însă i s-a refuzat din motive necunoscute.

Susține că la 18 aprilie 2016 s-a adresat cu cerere prealabilă, înaintând aceleași revendicări, însă nu a primit răspuns.

Cere Tcaci Andrei obligarea Departamentului Poliției de Frontieră să emită un act administrativ, prin care să i se acorde concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului minor Tcaci Evelina, a.n. 04 mai 2014, până la împlinirea vârstei de 3 ani din data repunerii lui în funcție, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 30 mai 2016, cauza civilă la acțiunea lui Tcaci Andrei împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la anularea ordinelor de sancționare disciplinară și de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru absența forțată de la serviciu, premiilor și altor plăți suplimentare, repararea prejudiciului moral, a fost conexată într-un singur proces cu cauza civilă la acțiunea lui Tcaci Andrei împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la obligarea acordării concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani de la data repunerii în funcție și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 19 septembrie 2016, acțiunea a fost admisă în parte, fiind anulate ordinele nr. 398/ps din 19 aprilie 2016 ”Cu privire la sancționarea disciplinară a polițistului de frontieră” și nr. 399/ps din 19 aprilie 2016 ”Cu privire la eliberarea din serviciu” emise de către Departamentul Poliției de Frontieră în privința lui Tcaci Andrei, ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu restabilirea lui Tcaci Andrei în funcția de ofițer de urmărire penală al SUP a Direcției Regionale Vest a Departamentului Poliției de Frontieră. A fost încasată din contul Departamentului Poliției de Frontieră în beneficiul lui Tcaci Andrei suma de 31.845 lei cu titlu de despăgubire pentru perioada absenței forțate de la muncă – 19 aprilie 2016 – 19 septembrie 2016 și 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral. A fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră să emită act administrativ în privința lui Tcaci Andrei privind acordarea acestuia concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani de la data repunerii în funcție. A fost încasată din contul Departamentului Poliției de Frontieră în beneficiul lui Tcaci Andrei suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea Judecătorei Ungheni din 03 octombrie 2016, a fost corectată eroarea materială strecurată în dispozitivul hotărârii din 19 septembrie 2016, și anume pct. 3 din dispozitiv s-a completat cu sintagma ”în beneficiul reclamantului Tcaci Andrei”, pct. 3 fiind expus în felul următor: ”Se încasează din contul Departamentului Poliției de Frontieră, cu sediul: mun. Chișinău, str. Petricani, 19, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei în beneficiul reclamantului Tcaci Andrei”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, a fost respins apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră și menținută hotărârea Judecătorei Ungheni din 19 septembrie 2016.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluția pe faptul că angajatorul - Departamentul Poliției de Frontieră nu a probat lipsa nemotivată a reclamantului Tcaci Andrei de la serviciu la data de 31 martie 2016, 04 aprilie 2016 și 06 aprilie 2016, invocat ca motiv în ordinele de sancționare și de eliberare din funcție nr. nr. 398/ps și 399/ps din 19 aprilie 2016.

Or, la data de 31 martie 2016, Tcaci Andrei s-a aflat în custodia statutului, și anume în izolatorul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, fapt ce rezultă din extrasul din ordonanța privind eliberarea persoanei reținute din 31 martie 2016 emisă de către procurorul în Procuratura anticorupție – Grigore Niculiță, iar din certificatul de concediu medical seria 01 nr. 2281469 din 01 aprilie 2016 eliberat de către IMSP ”Centrul Sănătate Ungheni”, rezultă că reclamantul în perioada 01 aprilie 2016 – 14 aprilie 2016, s-a aflat în concediul de boală.

Referitor la argumentul pârâtului Departamentul Poliției de Frontieră privind ilegalitatea emiterii certificatului de concediu medical seria 01 nr. 2281469 din 01 aprilie 2016 de către IMSP ”Centrul Sănătate Ungheni”, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că acesta este valabil, nefiind anulat, fiind eliberat argumentat în legătură cu incapacitatea temporară de muncă a lui Tcaci Andrei în perioada indicată, ultimul fiind diagnosticat cu ”bronhopneumonie pe stânga”, iar deficiențele depistate referitor la modul de eliberare a certificatului de concediu medical n-au influențat durata aflării pacientului în concediul medical, fapt ce rezultă și din scrisoarea Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 01-6/696 din 06 iulie 2016.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au indicat că în condițiile legii, la restabilirea drepturilor sale, reclamantul Tcaci Andrei beneficiază și de dreptul la concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

La 17 mai 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Departamentul Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017 și hotărârii Judecătorei Ungheni din 19 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neântemeiată.

În susținerea recursului Departamentul Poliției de Frontieră a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel la emiterea căreia au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material.

De asemenea, declară recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că certificatul medical seria 01 nr. 2281469 din 01 aprilie 2016 a fost eliberat contrar Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005.

La 07 iunie 2017, în adresa lui Tcaci Andrei a fost expediată copia recursului declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la

soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că certificatul medical seria 01 nr. 2281469 din 01 aprilie 2016 a fost eliberat contrar Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005, în condițiile în care s-a stabilit cert că deficiențele depistate în modul de eliberare a certificatului de concediu medical n-au influențat durata aflării pacientului în concediul medical, intimatul-reclamant Tcaci Andrei, fiind diagnosticat cu diagnoza ”bronhopneumonie pe stânga”, care potrivit Protocolului Clinic Național ”Pneumonia comunitară la adult” este definită ca un grup de afecțiuni inflamatorii acute ale parenchimului pulmonar de origine infecțioasă variată (de obicei bacteriană).

Or, nu poate fi considerat ca temei de concediere absența de la serviciu datorată unor circumstanțe obiective, independente de voința salariatului, cum ar fi îmbolnăvirea, chiar și dacă nu s-ar fi prezentat certificatul medical, dar se constată cu certitudine că persoana a fost bolnavă, circumstanță ce se atestă în prezentul litigiu.

Referitor la invocarea recurentului precum că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, fără specificarea prin ce s-a manifestat aceste încălcări și din care circumstanțe acestea rezultă, nu permite încadrarea în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare deja s-a pronunțat în modul corespunzător

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton